

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează Redacției Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir peti 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

„Baptiștii în România”

Cu acest titlu au fost publicate, în patru numere consecutive ale cunoscutului săptămânal «The Church Times», cinci articole, privind situația sectei baptiste la noi în țară. Ele au fost semnate de cinci autori diferiți: Primul, din 28 Oct. c. de P. S. Sa Dr. Harold Buxton, episcopul Gibraltarului; al doilea, din 4 Nov. c. de dl Dr. I. H. Rushbrooke, secretarul general al «Alianței Baptiste Mondiale», cu sediul la Londra; al treilea, din 11 Nov. c. de Inalt Prea cucerinicul canonic John A. Douglas, secretarul general al «Consiliului Relațiilor Externe ale Bisericii Angliei»; al patrulea, din 18 Nov. c. de Cuc. Păr. John Pewet, și în sfârșit al cincilea, în același număr, de Rev. Walton Hannah.

Problema sectelor a fost îndelung dezbătută de toată presa noastră atât seculară, cât și bisericească. Primejdia ce-o reprezintă ele, nu numai pentru Biserica noastră ortodoxă, ci și pentru menținerea solidarității noastre naționale, a fost unanim recunoscută și hotărât subliniată. Fără mișcarea unității noastre de credință, singura garanță a existenței noastre ca neam dealungul unei istorii vitrege de două ori milenare, nu putea prevedea nimic bun pentru viitorul nostru. De aceea, autoritățile noastre de stat, într'un spirit de perfectă legalitate, au înțeles să ia primele măsuri de temperare a zelului prozelitistic, al sectelor ca manifestau tendințe vădit centrifugale, față de interesele noastre naționale. Astfel au luat naștere cele două decrete-lege, din 21 Aprilie 1937 și 14 Iunie a. c., cari fixau poziția sectelor în statul român. Fără îndoială, măsurile prevăzute în aceste decrete erau departe de a avea un caracter de exterminare a sectelor din România. Așa se explică de altfel și faptul, că organe de publicitate bisericească, prin condee autorizate, constatând moderațiunea și insuficiența acestor măsuri, și-au arătat nemulțumirea.

Membrii sectei baptiste, din însuși momentul publicării acestor decrete, au găsit de cuviință să protesteze cu vehemență, — prin graiurile reprezentanților lor. În străinătate a fost desfășurată o vastă activitate protestatară, dirijată cu abilitate de dl Dr. I. H. Rushbrooke, secretarul general al «Alianței baptiste mondiale», același care încă din 1919, adică imediat după război, protesta în numele baptiștilor din România contra neînțelegerii atacurilor ale oficialităților publice, asupra libertății evanghelice, (vezi «The Baptists in Europa», pag. 260). Domnia sa, prin toate mijloacele posibile, presă, publicații speciale, intervenții personale, intervenții străine, a căutat să informeze opinia publică engleză și americană, despre «continuu barbarii, cruzimi, și repre-

siuni, pe cari statul român, ca nici un alt stat din lume, afară de Rusia, le săvârșește împotriva membrilor comunității baptiste din România, fără nici o considerare a principiului libertății de conștiință», (vezi «The Church Times», 4 Nov. 1938). Arestările, spune domnia sa, bătăile, amenziile și întemnițările baptiștilor, sunt un fapt aproape zilnic, (vezi «The Church Times», 4 Nov. c.).

Dar dl Dr. Rushbrooke, în febra-i operă de informare a cercurilor americane și mai ales a celor engleze, nu se mulțumește cu debitarea acestor fel de amabilități pe socoteala noastră, ci continuă prin a justifica necesitatea inexorabilă a misionarismului baptist în România, prezentând Biserica ortodoxă română «ca grosier superstitioasă și coruptă», «as grossly superstitious and corrupt», (vezi «The Church Times», 11 Nov. 1938), iar pe preoțimea noastră ca «incultă și incapabilă de a învăța și predica» (The Orthodox clergy are «uneducated» and «incompetent» to teach or preach, (The Church Times», 28 Oct. c.).

Opinia publică engleză, în felul acesta informată, s'a arătat foarte sensibilă față de apelurile protestatere ale dlui Dr. Rushbrooke. Deacea nu ne-a mirat faptul că, la nenumăratele glasure de protest ridicate din rândul celor 12 mil. de baptiști englezi și americani, s'a adăugat și acela al I. P. S. Arhiepiscop de York.

Constatăm însă cu bucurie, că prietenii adevărați ai României, cunosători profunzi ai stărilor reale dela noi și susținători sinceri ai solidarității ecumenice a Bisericilor, n'au asistat pasivi la această operă de denigrare a noastră. Dimpotrivă, și-au spus cuvântul hotărât, cu toată greutatea pe care oțără-l reprezintă, răspunzând tuturor acuzelor ce ni s'au adus, și arătând cu obiectivitate nețemeinicia lor.

În cele de mai jos, vom spicu câte ceva din articolele acestora.

P. Sf. Dr. Harold Buxton, episcopul Gibraltarului, care recent ne-a vizitat țara, în articolul arătat la începutul acestor rânduri, pare hotărât să lămurască opinia publică engleză asupra a două probleme importante, puse în discuție de dl Dr. Rushbrooke: a) «Rolul Bisericii ortodoxe române în viața neamului nostru»; b) Educația clerului nostru. O privire de ansamblu asupra celor aproape trei coloane ale acestui articol, ne impune vederii două subtitluri, scrise cu caractere groase: 1. Biserica, străjerul națiunii, («The Church Guards the Nation»); 2. Ingrijita creștere a clerului, (Strict Training of Clergy).

«Biserica străjerul națiunii». Iată o definiție care conturează impecabil rolul ce l-a jucat sfânta noastră Bi-

serică în conservarea ființei noastre naționale, în tot trecutul nostru viforos. Singură această propozițiune ar fi fost suficientă pentru a descreși multe frunți engleze, cari ne priveau pe sub sprâncene în urma informațiilor dlui Dr. Rushbrooke. Dar P. S. Sa continuă: «Aici, în România, trebuie să ne amintim că Biserica ortodoxă a fost mama și sentinela acestei națiuni, care i-a ținut spiritul luminat, dealungul epocilor întunecoase de stăpânire otomană — în Vechiul regat, — și ungară în Transilvania».

Poate, după această precizare a P. Sf. episcop al Gibraltarului, vor înțelege mai ușor ceice n'au putut înțelege până acum, că o Biserică în sânul căreia s'a născut, a crescut și s'au desvoltat un neam, ce și-a împletit organic și ființial întreaga-i viață, cu duhul dător de viață al acesteia, nu poate fi nici «grosier superstițioasă, nici coruptă», cum vor s'o prezinte anumiți rău intenționați.

În privința educației clerului nostru, P. S. Sa arată că ea nu este cu nimic inferioară celei ce se face preoției engleze. Absolventul unei școli secundare și a unei instituții teologice de patru ani, nu poate fi calificat cu peiorativul de «incult» sau «incapabil». «Eu n'aș ezita — zice P. S. Sa — să afirm, că școlile teologice din București, Cernăuți, Sibiu și Arad, pe cari le-am vizitat, se pot compara foarte bine cu instituțiile engleze de același fel», «Trebuie notat — completează P. S. Sa — că această pregătire superioară este rezervată clerului mirean, ce servește bisericile dela sate».

În altă ordine de idei, P. S. Sa mai face o constatare plină de toată justețea. Statul român este un stat relativ tânăr, în faza de desvoltare. Or, pentru a se putea desvolta în mod normal, are lipsă de liniște internă și mai mult decât de orice, de concentrarea solidară a tuturor forțelor națiunii, într'o perfectă unitate spirituală. «Multiplicarea sectelor însă, în actualele împrejurări, poate deveni foarte ușor, un pericol național, («The multiplication of sects, may well become, under present conditions, a national danger»). Și aceasta cu atât mai mult, cu cât s'a constatat că mai multe comunități sectare au caracter politic, fiind de fapt focare clandestine de propagandă («...are in fact, foyers clandestins de propagande»). Astfel stând lucrurile, se întrebă P. S. Sa: «Putem noi (englezii) să fim surprinși, că guvernul român a crezut necesar să exercite o mai atentă supraveghere asupra nenumăratei culte, cari sunt nu numai tolerate și recunoscute în această țară, dar primesc chiar stipendii dela stat pentru preoții lor, pentru bisericile lor și pentru școlile lor?». Acesta este desigur, un răspuns, dat atât de mult difuzatei învinuiri ce ni s'a făcut, de «intoleranță religioasă».

Dupăce, la cele de mai sus P. S. Sa a mai adăugat și o minuțioasă disecare a decretului încriminat, ar-

tând justețea și legalitatea lui, ca și neintemeierea criticelor baptiste ce i s'au făcut, își încheie articolul cu următoarele cuvinte: «Eu nu sunt un observator necritic al Bisericii ortodoxe. Cunosc foarte bine mărginirile ei, sau mai bine zis, trăsăturile cari apar ca mărginiri unui englez comun; dar eu cunosc tot așa de bine și măreția ei, credința ei, învățătura ei. Locul pe care-l deține ea în sufletul poporului: grec, slav și român, din Răsăritul apropiat, este mai mult decât profund».

Di Dr. Rushbrooke s'a crezut obligat să răspundă acestui articol, în proximal număr al ziarului amintit. Dar în afară de o ținută verbală de o agresivitate puțin obișnuită, atunci când ea vizează pe un ierarh, n'a adăugat nimic nou la vechile acuze cu cari ne-a gratificat altădată și pe cari le-am semnalat deja.

O săptămână mai târziu «The Church Times» (11 Nov. c.) publică documentatul articol al P. C. canonic I. A. Douglas, cu aprecieri de o județiozitate irefutabilă, asupra adevăratei poziții a sectei baptiste în România.

Sf. Sa își începe articolul, arătându-și intenția de a lumina opinia publică engleză, asupra mobilului imediat al neînțelegerii dintre baptiști și guvernul român. În acest scop demonstrează, că toate Bisericile cari au participat la conferințele irenice și ecumenice dela Oxford și Edinburg, cu excepția unică a bisericii baptiste, se abțin dela orice fel de acțiuni prozelitiste, una împotriva celeilalte. «Baptiștii însă sunt în România o biserică misionară», (The Baptist, hower, are in Romania a Missionary Church). «Care va să zică, prin definiție, ei își mărturisesc datoria și-și revendică dreptul de a săvârși o neîncetată și agresivă propagandă, în scopul de a converti pe ceilalți creștini din România, la principiile baptiste». Mai departe Sf. Sa arată că baptismul nu este o Biserică pământeană ca Biserica lutherană și calvină, pe cari România le-a absorbit odată cu Transilvania după război, ci este «o Biserică intrusă» («...an invading Church»), a cărei origine trebuie căutată în «Mișcarea baptistă germană», începută cu o sută de ani mai înainte în Olanda.

În anul 1920, baptiștii din România au fost afiliați «Alianței baptiste mondiale», care din acel moment a stat permanent la spatele lor, îndemnându-i la rezistență hotărâtă împotriva oricăror măsuri ar încerca să le împiedice «opera lor misionară».

Metoda lor de propagandă nu este aceea a expunerii pozitive a adevărului și a combaterii eroarei, ci pognegrarea și denigrarea Bisericii ortodoxe, care cuprinde în sânul ei majoritatea absolută a națiunii. «În cele mai multe părți ale României, la sate și la orașe, își fac apariția cete de cruciați baptiști, a căror sarcină este mesajul invectivei, pe care cei mai mulți ascultători îi consideră ca un curat

Nr. 12.946—1938.

Circulară

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Schimbarea sigiliilor vechi

Având în vedere, că vechile sigilii parohiale și protopopești sunt importante mărturii și documente istorice, pierderea cărora ar dăuna cunoașterii trecutului nostru, dispunem, ca potrivit ordinului nostru Nr. 3703 din 24 Martie a. c. publicat în Telegraful Român Nr. 13 din 27 Martie a. c. să se schimbe toate sigiliile cari poartă numiri nepotrivite, până la 31 Decembrie 1938, iar sigiliile vechi să se trimită tot până la acea dată oficiilor protopopești, cari le vor înainta apoi pe lângă conspect aici spre a fi păstrate la muzeul bisericesc.

Preacucernicii protopopi vor controla deaproape observarea dispozițiilor acestui ordin și-i facem răspunzători pentru neexecutarea lui.

Observăm, că procurarea nouilor sigilii se va face de Precucernicii protopopi direct dela Monetăria Națională București IV, Fabrica de Chibrituri 22.

Sigiliile cele noi vor fi rotunde de circa 3 cm. diametru și pot fi comandate cu ramburs ori cu plata anticipată. Sibiu, 26 Noembrie 1938.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 11.253—1938 Ep.

Notificare oficială

Se aduce la cunoștința Oficiilor protopresbiterale și parohiale din cuprinsul Arhiepiscopiei noastre, spre știre și conformare, că On. Ministerul cultelor și Artelor — Direcția Artelor, cu deciziunea Nr. 40.955—1938 a dispus, că la nici un fel de pictură bisericească nu vor putea fi angajați zugrăvi bisericești autorizați, cari prezintă oferte superioare ca pret, ofertelor prezentate de pictorii bisericești autorizați.

Sibiu, din ședința secțiunii economice a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 26 Noembrie 1938.

Consiliul Arhiepiscopesc

Un gând frumos — turnat într-o înfăptuire utilă — a avut harnicul protopop al Târnavei-mici, Păr. Gheorghe Oprean. P. C. Sa s'a hotărât să-și transporte tractul acasă, la sediul protopopesc din Dicio-sân-mărtin. Procedura urmată, e pe cât de originală, pe-atât de simplă și de puțin costisitoare. Cătreerând tractul în vizitații canonice, a fotografiat toate bisericile și casele parohiale și apoi a alcătuit un album. Un exemplar a fost dăruit I. P. Sf. Mitropolit Nicolae. L-am văzut și l-am admirat — fiindcă merită.

Albumul, de o execuție tehnică ireproșabilă, îți arată bisericile și casele parohiale ale tuturor parohiilor, în ordine alfabetică. Fotografiile de dimensiunile unei cărți poștale, încadrate de câte un chenar în culori, lucrat în motive românești, ocupă fiecare câte o pagină. Dedesupt este notat numele parohiei. Pe verso, află toate datele privitoare la parohia sau casa parohială respectivă (filii, hram, eclejle, preot, preoteasa, cantorul, enoriașii, societățile religioase, nivelul moral al poporenților, ocupațiile lor, data zidirii etc. etc.). Într'un cuvânt, albumul e mai instructiv decât cele mai amănunțite rapoarte, față de care are avantajul că-l ilustrat și că poate fi arătat oricui.

Bine-ar fi să facă fiecare protopop ca Păr. Gh. Oprean. Aceasta cu atât mai vărtos, cu cât I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae a dat repetate instrucțiuni în acest sens și a pornit, cu concursul dlui Prof. univ. Dr. C. Petranu dela Universitatea din Cluj, o acțiune în stil mare pentru strângerea materialului documentar privitor la comorile de artă bisericească ortodoxă ardeleană.

Preotul și sănătatea poporului

— Introducere —

Sănătatea poporului nostru e tot mai mult amenințată. Vigurozitatea proverbială a românului cu „șapte vieți în pieptu-i „de-aramă” a slăbit mult. Pieptul de aramă” al multor fii ai neamului nostru e sfredelit mereu de necruțătorii viermi ai tuberculozei. Bolile sociale au luat proporții alarmante în lumea satelor. Iar ignoranța și superstițiile toarnă benzină pe focul acesta subteran, în care se topesc fără vreme zeci de mii de români în fiecare an.

În felul acesta sănătatea poporului nostru a devenit de multă vreme una din cele mai mari probleme de stat, alături de problema apărării naționale. Și într'adevăr, marea problemă a apărării naționale, de rezolvirea ei ținând însăși existența noastră ca neam și ca stat, cuprinde două aspecte: apărarea internă și apărarea externă; apărarea neamului de dușmanii interni și externi. Or cei mai temuți dușmani interni ai unui popor sunt diferitele boli sociale și de tot felul, cari decimează neamul și secătuesc puterile vitale. Un popor condamnat la moarte.

Dușmanii externi pot să ne subjughe pentru o vreme, dar nu ne pot desființa ca neam dacă avem o vitalitate puternică. Dar stăpâniți de ignoranță și superstiții, măcinați de boli și ducând o viață neigienică, aproape ca vitele pe multe locuri, suntem amenințați în existența noastră ca neam în gradul cel mai înalt și în forma cea mai primejdioasă.

Asifel stând lucrurile înțelegem mai bine de ce noua cărmuire a țării a mobilizat toate forțele statului, pornind o mare luptă pentru apărarea sănătății poporului. Până acum nu s'a făcut aproape nimic în privința aceasta. Răul se întindea tăcut și nevădit în seamă. Dușmanul făcea în fiecare an zeci de mii de morți. Și pentru că totul se petrecea pe încetul, în taină, fără tunuri și avioane, acest dezastru era trecut cu vederea de oarba democrație care ne conducea.

Acum însă lucrurile s'au schimbat. Conducătorii țării, sub supravegherea M. S. Regelui, nu mai slujesc cluburile politice și clientela electorală, ci au început cu hotărâre lucrarea de apărare și întărire a neamului. Și constatăm cu bucurie că alături de înzestrarea armatei s'a pus pe primul plan grija pentru apărarea și întărirea sănătății poporului. Ba această grijă a luat proporții de adevărată luptă prin venirea în fruntea Ministerului Sănătății a dlui general Dr. N. Marinescu. Era lipsă de un ofițer medic la conducerea acestui Minister, și era nevoie de un general pentru a porni această măreață luptă de apărare a sănătății neamului.

Ofensiva sanitară la sate e în plină desfășurare. În luptă s'au angajat toți românii cari prin pregătirea și dragostea lor pot face ceva pentru prevenirea și tămăduirea atâtor suferinți risipite pe câmpiile țării. Din această luptă nu putem lipsi nici noi preoții. Cu atât mai mult, cu cât noi cunoaștem mai bine ca oricine toate rănilor de pe trupul neamului nostru. Nu suntem medici, dar suntem părinți ai poporului, și asta e aproape tot atât. Suntem părinți sufletești ai enoriașilor noștri. Și cine știe durerile copiilor ca părinții lor? Cine îi îngrijește, cine-i sfătuiește, cine-i apără și cine-i cheamă medicul la timp, dacă nu părinții? De aceea e vai de copii fără părinți iubitori, vai de cei orfani și părăsiți.

Se ridică deci acum în fața preoților între altele și marea problemă a apărării și întăririi sănătății poporenților noștri. E o problemă esențială a misiunii noastre în lume. Până acum am neglijat această latură a vieții. Pentru sănătatea enoriașilor noștri abia dacă ciTEAM o scurtă rugăciune în timpul sluj-

belor. Dar aceasta nu e destul. Părintele nu face numai atât pentru copiii lui. Ci le stă în ajutor cu sfatul, cu grija și cu îndrumarea. Noi suntem părinți ai poporului. Enoriașii ne spun în toată ziua: «părinte». Să nu trecem așa ușor peste acest sfânt cuvânt: *părinte*, căci el definește o mare parte misiunii noastre. Ba aproape că în acest cuvânt se cuprinde întreaga noastră misiune în latură ei socială. Pentru poporenii noștri cuvântul *părinte* cuprinde și pe cel de *preot*.

Părinte, ah ce cuvânt mare, ce cuvânt sfânt! Ah, cât cuprinde el! Cât de sus ne înalță el, asemănându-ne cu Părintele cel ceresc! Dacă am auzi noi preoții toate graiurile, nădejile și dacă am simți toate sentimentele care se cuprind în cuvântul *părinte*, ne-am înfiora de puterea și măreția lor și am simți neconținut copleșitoarea grijă ce trebuie să purtăm fiilor noștri sufletești pentru sănătatea lor sufletească și trupească deopotrivă.

Părintele e părinte în toate împrejurările vieții și pentru toate durerile și primejdiile fiilor săi. I-o spune și i-o cere dragostea părintească. Deci cum vom putea sta noi preoții nepăsători în fața atâtor dușmani cari concurează la măcinarea sănătății fiilor noștri sufletești? Misiunea noastră ne face să cunoaștem bine și să avem sub ochii noștri mizeria și boalele ce se întind în poporul nostru ca buruienile într-o grădină părăsită. Oare ne lasă inima de oameni, dacă nu de creștini și părinți duhovnicești, să nu dăm alarma cei dintâi și să nu sărim în ajutor cu ce putem?

Dacă până acum am rămas nepăsători ca și ceilalți conducători ai poporului, să auzim cel puțin acum apelul Ministerului Sănătății și să pornim la lucru. P. S. Nicolae al Clujului, ministrul Cultelor și Artelor, a avut un gând bun instituind un concurs pentru o lucrare care să trateze problema aceasta ce se pune pentru conștiința preotului în fața dezastrului sanitar în care se sbate poporul nostru. Căci nu e destul să sesizezi răul, ci trebuie leacul și să pornești la luptă împotriva lui.

Știm că alături de ceilalți îndrumători ai poporului, preoții Bisericii noastre sunt și ei gata să sară în ajutorul apărării și întăririi neamului nostru. Ei așteaptă numai îndemnul și îndrumarea necesară.

Imbrățișând misiunea sfântă a preoției m'am gândit și mă gândesc mereu ce trebuie să fac pentru locul în care sunt pus? Ce trebuie să fac pentru binele și mântuirea neamului meu? Și aplecându-mă asupra vieții țaranului nostru pe care o cunosc din copilărie, între altele mi-a dat mult de gândit starea mizeră și primejdioasă în care-și duce zilele, necunoscând nici-o regulă de igienă.

Ca mine știu că mulți frați preoți s'au isbit de această realitate dureroasă și s'au sbătut cu gândul să găsească o cale de lucru, să pornească o luptă de îndreptare. Problema însă e prea mare și întrece puterile singure ale preotului. Acum însă când lupta pentru sănătatea poporului a pornit sistematic în stil mare, cu forțe mult și posibilități suficiente, preotul se poate și trebuie să se încadreze în acest front salvator.

În cele ce urmează voi încerca să arăt ce ar putea face preotul pentru apărarea și întărirea sănătății poporului nostru. Voi încerca să arăt locul pe care trebuie să-l ocupe preotul în marea ofensivă sanitară ce s'a pornit în mijlocul poporului nostru. Însemn aici rodurile unor îndelungi preocupări și debateri în fața acestei probleme. N'am pretenția că am deslegat definitiv și în totul această problemă complexă. Ci aș fi bucuros să știu că pot contribui cu

ceva la găsirea drumului celui bun; că pot să trezesc interesul pentru marea problemă ce ni se pune și că pot să dau un îndemn la lucrul sanitar pentru poporul nostru.

Preot Nicolae Vonica

Expediție misionară. Conducerea Spitalului militar din Sibiu a avut gândul laudabil de-a se interesa și de sănătatea sufletească a bolnavilor. În acest scop, s'a adresat autorității noastre bisericești, cerându-i concursul.

Prea Veneratul Consiliu Arhiepiscopesc, dând curs cererii, a hotărât să dăruiască bibliotecii Spitalului militar — de înzestrarea căreia îngrijește Păr. Icon. Stavr. Colonel I. Dăncilă — o seamă de cărți ziditoare de suflet. Pe de altă parte — prin adresa Nr. 10650/1938 — a însărcinat pe Păr. Diacon Grigorie T. Marcu, profesor la Academia teologică „Andreiană”, să la dispozițiunile pentru pregătirea unor mici festivaluri cu conferințe religioase și cântări.

Duminecă 4 Decembrie a. c., în înțelegeră cu dl prof. de cântări bisericești Petru Gherman, s'a dat prima expediție misionară la locul amintit. Programul s'a desfășurat în sala de conferințe a Spitalului militar, participând aproximativ o sută de bolnavi, în frunte cu sanitarii și cu Lt. Dr. Nanu. După „Tatăl nostru”, cântat de corul studenților teologi, dirijat de stud. din anul IV Pantilie Urian, Păr. Prof. Grigorie T. Marcu a ținut o cuvântare cu subiectul: *Vrei să fi sănătos? Atunci urmează-L pe Hristos!* — mănecând dela cuvintele Mântuitorului: „N'au trebuință de doftor cei sănătoși, ci cei bolnavi” (Luca 5, 31). Cuvântarea, ilustrată cu mai multe pilde, a adus multă mângâiere în acea casă de leuire a suferințelor trupesti. La sfârșit s'a executat o cântare patriotică.

Programul — care a durat numai 35 de minute — a fost așafel alcătuit, încât să folosească ascultătorilor fără să-i obosească.

În numele superiorilor Spitalului, au asistat dlui Col. Dr. Udvarnoci și Major Dr. Ursu, dl Lt. Dr. Nanu a mulțumit călduros vizitatorilor.

Expedițiile acestea vor continua. Fiind că sunt utile nu numai pentru ostașii bolnavi, ci și pentru studenții noștri teologi.

Serbarea datinelor strămoșești. Ministrul educației naționale a hotărât ca anul acesta școlile din țară să organizeze serbarea datinelor strămoșești de Crăciun, în ultima Duminecă înaltea vacanței. Scopul serbării e reînvierea și răspândirea acestor frumoase datini din reglunea unde se află școala. Colindele și cântecele de stea vor fi numai populare românești, înlocuind obiceiul, străin de noi, al „Popului de Crăciun”.

Act de mulțămire. În numele drept credincioșilor din parohia ortodoxă română din Batiz, prot. Hunedoara, aducem mulțămire noastre adânc simțite dlui *Const. Bursan*, fost deputat de Hunedoara, care în timpul lucrărilor la zidirea bisericii noi, pe lângă cele 200.000 lei, donate înainte, a mai donat în decursul lucrărilor 110.000 lei, iar Banca Națională a României 19.000 lei. — *Oficiul parohial Batiz.*

Conferință preoțească. — Preoțimea din tractul Săliște și-a ținut conferința în 30 Noembrie a. c. în Săliște. Preoții au asistat la Liturgia săvârșită de Pr. Ioan Isac și Octavian Flucș. După Liturgia 9 preoți au funcționat la parastasul pentru marele mitropolit Andrei Șaguna. Preotul I. Isac a ținut vorbirea în memoria lui.

După serviciul divin preoțimea s'a întrunit în cancelaria învățătoarească a școlii din Săliște. Protopopul Dr. I. Borcia, după deschiderea ședinței a cetit o lucrare frumoasă despre activitatea mitropolitului Șaguna pe teren școlar;

Preotul I. Isac raportează asupra programei analitice privitoare la învățământul religiunii în școala primară. Raportul s'a primit cu nedumerire din partea preoțimii văzând cât s'a scurtat învățământul religiunii în această școală. Pr. A. V.

Comunicat

Aducem cu bucurie la cunoștința cucerniceii noastre preoțimi că la rugămintea I. P. S. Sale Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru Nicolae, Domnul Ministru al finanțelor Mircea Cancicov cu adresa Nr. 403.940 din 7 Decembrie 1938 ne-a comunicat, că pentru a veni în ajutorul preoției române ortodoxe și unite din Ardeal — a scutit-o de vărsarea la Casa Generală de Pensuni a Statului a reținerilor de 10% asupra salariilor pe timpul dela 1 Decembrie 1918 până la 1 Ianuarie 1930, și a dispus ca acele rețineri să se achite de către Stat. Suma acordată în acest scop este de: 20 milioane Lei.

Totodată Domnul Ministru a intervenit la Casa Generală de Pensuni, ca de urgență să ia măsurile ce se impun, ca drepturile preoților și funcționarilor bisericești să fie achitate la timp și integral.

Folosim și această ocazie pentru a-i exprima în numele preoției noastre ortodoxe cele mai călduroase și adânc simțite mulțumiri și recunoștință D-lui Ministru al Finanțelor Mircea Cancicov, care prin dispozițiunea de mai sus ni-a dat o nouă dovadă de largă înțelegere și bunăvoință față de Biserica noastră ortodoxă și față de slujitorii ei. În toate ocaziunile la D-Sa am găsit cel mai efectiv sprijin pentru care Biserica noastră și slujitorii ei nu pot să-i fie îndestul de recunoscători.

Consiliul Arhiepiscopesc

INFORMAȚIUNI

Ședințele Consistorului mitropolitan. În ziua de 8 Decembrie au avut loc în Sibiu sub prezidenția I. P. Sf. Mitropolit Nicolae ședințele Consistorului mitropolitan la cari au luat parte mai mulți frunțași ai vieții noastre bisericești împreună cu PP. SS. Lor episcopii Dr. Vasile Lăzărescu și Dr. Nicolae Popoviciu. Cu această ocazie P. C. Păr. Emilian Cioran, protopopul Sibiului a fost ales consilier mitropolitan în locul trăian vacant prin moartea Părintelui Traian Petrișor.

Nou ministru al Educației naționale este numit dl *Petre Andrei*, profesor universitar la Iași, fost în anii precedenți subsecretar de staf la departamentul Educației naționale.

Sfințire de arhieru. În ziua de Sf. Nicolae s'a făcut, în catedrala sfintei Patriarhii din București, hirotonia de arhieru a I. P. C. Sale Arhim. *Emilian Antal*, ales vicar al Mitropoliei Ungro-Vlahiei.

Vacanța de Crăciun, pentru școlile primare și secundare, începe Joi 22 Dec. 1938, și durează până Luni în 9 Ianuarie 1939 ora 9 dimineața.

† **Pr. Mihail Popoviciu** și-a dat sufletul în mâinile Creatorului în ziua de 1

Decembrie 1938, în vârstă de 84 de ani, și după 58 ani de vrednică preoție. Inmormântarea rămășițelor pământești ale defunctului s'a făcut în 3 Dec. în cimitirul ortodox român din comuna Ruși, protopopiatul Hațegului. Odihnească cu dreptii!

† **Pr. Avram Budoiu**, inv. pens., după o scurtă și grea suferință și-a dat sufletul în mâinile Creatorului, Marți în 6 Decembrie 1938, în vârstă de 60 ani. Rămășițele pământești ale defunctului s'au așezat spre veșnică odihnă în 8 Decembrie, în cimitirul ortodox român din Totia mare. Odihnească cu dreptii!

Doamna Eugenia Vecerdea aduce la cunoștință rudeniilor și bunilor prieteni, eă Sâmbătă 17 Decembrie ora 11 se va oficia la sfânta catedrală din Sibiu parastasul de 40 zile pentru iubitul și neuitatul ei soț Dr. Nicolae Vecerdea.

Biletele de 1000 lei tip. II. se retrag din circulație. Ele poartă data de 19—VI—13—33 și se preschimbă la Banca Națională (București, str. Lipsicani 25) și la sucursalele sale din țară. Preschimbarea se face până în 31 Decembrie 1938, — după această dată biletele numite, rămase în circulație, încetează a mai avea putere liberatorie.

felurile principale de prevestiri, iar ca secundare se pot privi ghicirea din pocal. Aceasta consta în următoarele: Într'un pahar cu apă se turna un picur de olei de susan, iar din mișcările și transformările oleului se trăgeau concluziile. Intre aceste oracule întâlnim următorul omen: Instalezi în scopul căsătoriei pocalul spre ghicit turnând un strop de oleiu pentru bărbat și un altul pentru soție, poți trage următoarea concluzie: dacă ce contopesc stropii de oleiu, aiunci ai asigurarea că respectivii vor încheia căsătoria; dacă se contopesc, însă stropul destinat pentru bărbat să împarte în două, atunci bărbatul va muri, dacă însă să împarte stropul destinat pentru femeie, atunci soția moare.

Toate celelalte semne prevestitoare sunt acelea pe cari le-am putea numi terestre: pământul cu nenumăratele-i ființe vii și obiecte neinsufleteite, cu variatele-i evenimente în natură și viața omenească, formau la babilonieni un teren inepuizabil pentru ghicit. Nu exista apariție terestră fără a fi folosită ca omen: oameni, animale, plante, ba chiar și munți întregi, fluvii și orașe, erau privite ca interpreți ai voinței divine, îndatăce se observa la ele ceva neobișnuit și bătător la ochi.

O grupă însemnată pentru prevestiri o forma omnia la animale. Întâlnirea cu animale, mișcările și acțiunile demne de atenție ale acelor, culoarea lor, mugitul, nechezatul, sborul pasărilor, mișcarea melcilor, a moliiilor, lăcustelor, peștilor, șerpilor, felul și model cum își clădesc rân-

Nou președinte al republicii cehoslovace este ales *Dr. Emil Hácha* cu 272 voturi din 312. „Președintele își inaugurează activitatea în postul său prin asistarea sa la serviciul divin din biserică, în care sunt păstrate rămășițele pământești ale sfinților cehi și ale regiilor noștri slăviți. La rugăciunile lui poporul adaugă rugăciunea sa: Doamne ajută-l în munca lui, pentru ca din nou să reinvie slava cehă și pentruca să fie asigurată binecuvântarea păcii și libertatea veșnică a poporului nostru greu încercat“, — scrie ziarul din Praga *Venkov*, organul agricultorilor cehoslovaci.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 11 Decembrie 1938, va predica părintele protopop *Em. Cioran*.

Conferință publică. Ciclul conferințelor, din sala prefecturii județului, se continuă Duminecă, în 11 Decembrie 1938, ora 17 (5 seara). Va vorbi dl *Nicolae Mărgineanu* prof. univ., Cluj, despre: *Noile cercetări psihologice (cu proecțiuni)*.

Preoțimea protopopiatului Sibiu a mai contribuit cu 500 lei pentru ajutorarea ucenicilor la sărbătorile Crăciunului în loc de cunună pieritoare pentru decedatul cons. mitrop. Tr. Petrișor.

PARSTAS. Marți 6 Decembrie, dna *Eugenia Dr. Vecerdea* din prilejul zilei numelui răposatului ei soț *Nicolae*, a făcut un parastas împreună cu o frumoasă pomană în Topârcea, comuna natală a Dr. N. Vecerdea. — Parohia Topârcea mulțumește dnei în numele întregului popor pentru piosul gest.

Nr. 134—1938 parohial (61) 1—1

Publicațiune

Biserica ortodoxă rom. din Șeica-mare vinde în ziua de 12 Decembrie 1938 ora 12, prin licitație publică verbală, 360 fire sămânțari, esență stejar.

Cei interesați pot constata calitatea prima a materiei lemnoase de lucru, la fața locului în pădurea „Crânguri“ din hotarul comunei Șeica-mare.

La licitație se vor respecta condițiunile caetului de sarcini, care poate fi văzut zilnic la oficiul parohial.

Șeica-mare, la 28 Noembrie 1938.

Din încredințarea consiliului parohial:

Pr. Chirion Marcu
paroh

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul
Telegraful Român

dunelele cuibul, mișcările oilor la junghiere, erau omine.

Exemple: „Dacă în ziua de anul nou un șarpe privia spre un om, acesta trebuia să moară în decursul anului; pătrunde un câne alb în templu, înseamnă că fundamentul aceluia templu nu e solid, pătrunde un câne negru, atunci înseamnă contrarul. Dacă o armată pornește la drum, iar un corb croncăne înaintea ei, armata nu se mai întoarce; umblă furnici, într'o casă repede încolo și înapoi, proprietarul moare, iar casa se dărâmă“.

Toate acestea sunt numai câte o pildă din multele duzine de felul acestora.

Cea mai curioasă clasă a semnelor telurgice, o formează însă omnia la nașteri. Femele sunt prezentate ca dând lumii, animale și obiecte. Dintre animale sunt reprezentate speciile: șerpi și pești, animale sugătoare și pasări. Obiecte se înduc: humă, cornuri, bastoane, unelte; nașteri anormale: ologi, orbi, surzi, năuci. Se prevăd cazuri de prunci născuți cu dinții formați, cu barbă și păr alb. Mare rol joacă: numărul, sexul și timpul pruncilor născuți. Se înduc în sfârșit nașterile reginelor: „dacă naște o regină și pruncul are 6 degete la mâna dreaptă, atunci dușmanul va pustii țara; dacă naște o regină, iar fătul are 6 degete la mâna stângă, atunci soțul ei va pustii țara vrăjmașului.“

O pildă din regnul animalic: „dacă o oaie naște un leu ce are un ochiu de porc, însemnă că stăpâna va muri“.

Dr. Georgia Lucian

fost asistent al clinicilor din Cluj și Paris specialist în boli și operațiuni de

Nas-Gât-Urechi

Sibiu, strada Regina Maria (fost Cissădiei) Nr. 16, Etaj I. Consultații între orele 11^{1/2}—13 și 14^{1/2}—18^{1/2}. Telefon 575

Nr. 614/1938.

(63) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante **Topârcea I**, parohie de cl. I-a din protopopiatul Săliște, în baza ord. cons. Nr. 10408/1938 și a hotărârii cons. par. din Topârcea din 16 Oct. a. c. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat;
2. Venitele stolare obișnuite în parohie;
3. Jumătate din sesiunea parohială de 17 jug. și din cele 2 cimitire.

Cererile de concurs, însoțite de autorizația P. V. Consiliu arhiepiscopesc și de certificatele de studii, se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal.

Concurenții cu prealabilă incunoștințare a oficiului protopopesc se vor prezenta în biserică, pentru a-i cunoaște poporul.

Săliște, la 18 Noembrie 1938.

Dr. Dumitru Borcia
protopop

Medic Univ.

Dr. Livia Armean

Consult boli de copil
ora 11—1 și 4—5

Strada Tribunei Nr. 7 etaj I.
TELEFON 115 (25) 1—2

Nr. 820—1938

(60) 1—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Colibi**, din protopopiatul Sebeșului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în Telegraful Rom.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.
2. Locuință în natură.
3. Sesiune parohială 20 jug, cad.
4. Venitele stolare obișnuite în parohie.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Sebeșului, în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și concesiunea dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc că pot candida la această parohie.

Candidații se vor prezenta, cu incuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni. Sebeș-Alba, 19 Noembrie 1938.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sebeșului în înțelegere cu consiliul parohial.

Vasile Oană
protopop.

(57) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Prihodiște** cu filia **Tătărești de Criș**, din protopopiatul Zarand, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. Eclejie 2 jugăre 1100 stj.
3. Stola obișnuită în parohie.

Cererile de concurs, împreună cu incuviințarea specială de candidare dela P. V. Consiliu arhiepiscopesc, se vor înainta subsemnatului Oficiu protopopesc în termenul deschis.

Concurenții, cu înștiințarea Oficiului protopopesc, se vor prezenta în biserică spre a se face cunoscuți parohienilor.

Brad, la 12 Noembrie 1938.

Ioan Andreiu
protopop.

* FOIȘOARA *

Profetism babilonian

(2) de prof. Dr. N. Neaga

Mult mai bogate în conținut decât prevestirile astrologice, sunt cele rezultate din examinarea ficatului. Cu aceeași minuțiozitate cu care se trecea în revistă cerul, se inspecta, în pânțelele despicate, ficatul. Totul era omen: mărimea, configurația, lungimea, lățimea, culoarea, forma și diferezitele țesături și incolăciri. Cercetarea ficatului se făcea cu scopul de-a ghici voința zeilor. Examinarea se întâmpla dimineața, în urma unei ceremonii riguroase și după ce preotul a petrecut în meditație o noapte întreagă. În ce mod se ocupau de examinarea ficatului, ar putea să rezulte din următorul raport: „Canalul biliar este închis de jur împrejur și sfârșește într'o măciucă, la dreapta rinichilor se află o adâncime, canalul ficatului este în ordine și arterele sunt normale, la schizuni se văd spre stânga, partea de sus este mobilă.“

Cu câtă agerime privea ochiul preotului baru! Și totuși nu-l mulțumea ceea ce vedea. Fantazia lui îi spunea și mai multe: Într'un text cîtim: Are baza ficatului forma unui inel, ca a unui cap de leu, a unei limbi de bou, a unui corn de țap, a unui cap de șarpe sau forma unei aripi, forme din care se trăgeau apoi variate concluzii.

Domeniile mandiceii babiloniene, astrologia și examinarea ficatului, reprezintă